Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 40 (8.624) ◆ 1995 йил 7 апрель, жума

Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: қабул пайти. *Р. Нуритдинов олган сурат.*

6 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Америка Қўшма Штатлари мудофаа вазири Уилям Перри раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Ислом Каримов меҳмонларни мамлакатимизга ташрифи билан қутлади. Ўзбекистон АҚШ билан муносабатларни ривожлантиришга, ўзаро ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият бераётганини таъкидлади.

АҚШ мудофаа вазири самимий қабул учун миннатдорлик билдирар экан, Америка Қўшма Штатлари Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва барқарорликни таъминлашга катта ҳисса қўшаётганига юксак баҳо беришини айтди.

Ўзаро суҳбат чоғида, шунингдек, Ўзбекистонда демократик ислоҳотларнинг бориши, АҚШ ва Ўзбекистон ўртасида ҳарбий-техник ва мудофаа соҳаларида ҳамкорлик, минтақада тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, Ўзбекистоннинг НАТО «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурида иштироки билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, республика Бош вазири ўринбосарлари Ў. Султонов, Б. Ҳамидов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, мудофаа вазири Р. Аҳмедов, адлия вазири А. Мардиев ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

Учрашувда Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Генри Лии Кларк ҳозир бўлди.

***

Президент Ислом Каримов ва АҚШ мудофаа вазири Уилям Перри ўзаро музокаралардан сўнг ўзбекистонлик ва чет эллик журналистлар билан учрашиб, уларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

(ЎзА).

Шаҳар — қишлоққа

ЕМ-ХАШАК ЙИҒАДИ

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида бундан бир неча ой муқаддам ем-хашак йиғадиган янги комбайн ишлаб чиқариш лойиҳаси тасдиқланган эди. Бугунги кунга келиб бу янги маҳсулотни тайёрлашга киришилди.

Айни вақтда янги комбайннинг 30 донаси қишлоқ хўжалик ходимлари учун жўнатишга тахт қилиб қўйилди. Машинасозлар апрель ойида 30 та комбайн йиғишни режалаштиришган. Ушбу комбайн ёрдамида бир нечта турдаги ишларни амалга оширса бўлади. Масалан, ундан ўрилган майдонлардаги маккажўхори ва буғдой пояларини йиғиш ва силос тайёрлашда фойдаланиш мумкин.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Ўзбекистон ва жаҳон

«ТИББИЁТ ВА САЛОМАТЛИК — 95»

Буюк Британиянинг жаҳонга машҳур фирмаларидан бири «Ай Ти И» кўргазмалар уюштириш бўйича катта тажрибага эга. Ҳар йили ушбу фирма жаҳондаги бир қатор мамлакатларда соғлиқни сақлаш, қурилиш, автомобилсозлик, туризм ва бошқа соҳалар бўйича кўргазмалар ташкил этиб келмоқда. Масалан, «Ай Ти И» Москва, Киев, Олмаотада катта муваффақият билан ўнлаб кўргазмалар ташкил этди. Шунингдек, бу йил Боку, Деҳли, Хитой ва Баҳрейнда кўргазмалар очишни мўлжалламоқда.

Мазкур фирма Ўзбекистонда ҳам ўз фаолиятини бошламоқда. «Тиббиёт ва саломатлик — 95» деб номланган кўргазма 10-13 апрель кунлари Тошкентнинг энг гўзал масканларидан бири ҳисобланган «Ўзэкспомарказ» республика савдо-кўргазма марказида бўлиб ўтди. Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва «Ўзмедтехника» бирлашмалари ушбу кўргазмага ҳомийлик қилишмоқда. Дунёдаги 25 мамлакатнинг 100 дан зиёд дори-дармон ва тиббиётда фойдаланувчи асбоб-ускуналар ишлаб чиқарувчи фирма ва компаниялари унда иштирок этадилар. «Абботт», «Тошиба», «Данзас», «Сименс», «Берингер Ингельхайм», «Дина Хандельс», «Карл Ценс Йена» ва бошқа нуфузли фирмалар шулар жумласидандир.

Кўргазма ташкилотчилари Ўзбекистон шароитларини ҳисобга олиб, мазкур кўргазмадан муҳим натижаларни кутмоқдалар. Айниқса, Ўзбекистонда Орол бўйи аҳолиси саломатлигини тиклаш бу энг асосий муаммолардан биридир. Ҳозирги кунда «Гермед», «Сименс» фирмалари ва бошқалар Ўзбекистонда ўз ваколатхоналарини очдилар. Ўйлаймизки, яқин келажакда Ўзбекистондаги мавжуд дорининалар чиқарадиган «Медиз» ва тиббий ўраш матолари ишлаб чиқарувчи «Медиланта» қўшма корхоналари қаторига республика аҳолисининг саломатлигини тиклашда хизмат кўрсатувчи янгидан янги қўшма корхоналар қўшилади.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА.

ХАЙРИЯ СОВҒАСИ

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг асосий кутубхонасида ўзига хос журналлар кўргазмаси намойиш этилмоқда.

Ушбу кўргазмага жаҳон мамлакатларида нашр этилган биология, тиббиёт, математика, кимё, физика, кибернетика, сейсмология, механика, микробиология ва бошқа бир қатор фан тармоқларига оид 600 дан ошиқ илмий журналлар қўйилган. Журналлар халқаро Д. Сорос номли илмий жамғарма томонидан республикамиз олимларига юборилган навбатдаги хайрия совғасидир.

Доно ЗОИРОВА.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

❑ Ташқи ишлар вазирлиги Қабуллар уйида дипломатия ваколатхоналари бошлиқлари ва вакиллари, халқаро ташкилотлар раҳбарлари ва журналистлар билан учрашувда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг тожик мухолифати билан яқинда бўлиб ўтган учрашувида муҳокама этилган масалалар тафсилотлари баён этилди.

❑ АҚШ мудофаа Вазири Уильям Перри кеча Ўзбекистон мудофаа вазирлигида бўлди, Самарқандни зиёрат қилди.

❑ Вазирлар Маҳкамасида Бош вазир ўринбосари Саидмухтор Саидқосимов ўтказган йиғилишда юртдошларимизнинг бу йилги муқаддас Ҳаж ибодати билан боғлиқ масалалар ҳақида гап борди.

❑ Бухоронинг яна уч — Пешку, Жондор ва Бухоро туманларига табиий газ келди.

❑ Жиззахда Қозоғистоннинг Жамбул вилояти ваколатхонаси очилди.

❑ Зарафшон дарёси устида ўрнатилган янги кўприк Навоий вилояти марказини Навбаҳор, Томди, Конимех, Учқудуқ, Нурота туманлари ҳамда Зарафшон шаҳри билан боғлади.

❑ Тошкентда Конрад Аденауэр номидаги жамғарма минтақавий ваколатхонаси «Демократия ва ҳуқуқ» мавзуида халқаро конференция ўтказди.

❑ Бугунги Халқаро саломатлик куни «2000 йилгача — полиомиелитсиз» шиори остида ўтмоқда.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Май ойи биринчи ўн кунлигида олий даражадаги Россия — Америка учрашувини тайёрлаш мақсадида Москвага АҚШ делегацияси келди.

❑ Қозоғистон шу йил бошида ўзининг Россия билан чегара жойларида бир томонлама бекор қилган божхона постларини яна тиклади. Чегара очиб қўйилгандан сўнг Қозоғистондан турли мол ва маҳсулотлар кўплаб миқдорда ноқонуний олиб чиқиб кетила бошланганлиги сабабли шундай қарорга келинди.

❑ Тожикистон парламентининг биринчи сессиясида Сафарали Ражабов Мажлиси Олий раиси этиб сайланди.

❑ Ереванда арман апостол черковининг янги раҳбари сайланди. У Сурияда туғилган 63 ёшли Гарегин II дир.

❑ Қирғизистонда Президент Асқар Ақаев ваколатлари муддатини 2000 йилгача узайтириш юзасидан референдум ўтказиш учун фуқаролар ва депутатлар имзолари тўпланмоқда.

ХОРИЖДА

❑ Германия Федератив Республикасининг канцлери Гельмут Коль 9 майда Москвада Ғалабанинг 50 йиллиги байрами тантаналарида иштирок этишини маълум қилди.

❑ Исломободда Президент Сапармурод Ниёзов ва Бош вазир Беназир Бхутто Туркманистондан Покистонга йилига 20 миллиард куб метр табиий газ узатиш имконини берадиган газ қувури қуриш тўғрисидаги битимни имзоладилар.

❑ Ўтган куни Америка Қўшма Штатлари ядровий қурол-яроғларга эга бўлмаган давлатларга ядро ҳужуми қилмасликлари тўғрисида ўз зиммаларига мажбурият олганликларини маълум қилди. Бу билан АҚШ худди ана шундай мажбурият олган Россия, Буюк Британия ва Франция давлатлари қаторига қўшилди.

❑ Пекинда Хитой ташқи ишлар вазирлигининг вакили ҳукумат топшириғига биноан Хитой ҳеч қачон ва ҳеч қандай шарт-шароитларда биринчи бўлиб ядровий қуролни қўлламаслиги тўғрисида баёнот берди.

❑ Филиппиннинг Минданао оролидаги Ипил шаҳрига қўшинлар, шу жумладан махсус мақсадлар учун ишлатиладиган отрядлар киритилди. Маълумки, 4 апрель куни 200 нафарга яқин жангари шаҳардаги 4 та банкни талон-торож қилиб, маъмурий биноларга ўт қўйиб, яширинишга муваффақ бўлган эди. Бу террорчилик ҳужуми пайтида шаҳарда 45 киши ҳалок бўлди, ўнлаб кишилар яраланди.

❑ Сомали шимоли ва жанубида яна турли қабилаларга тааллуқли гуруҳлар ўртасида қонли тўқнашувлар авж олмоқда. Сўнгги кунларнинг ўзида мамлакат шимолидаги Бурао шаҳрида 90 киши ҳалок бўлди.

❑ Европа Иттифоқи Туркияга ўз қўшинларини қисқа вақт ичида Шимолий Ироқдан олиб чиқиб кетиши юзасидан мурожаат қилди.

• Ўзбекистонга расмий ташриф муносабати билан

ИНДОНЕЗИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ СУХАРТО

1921 йил 8 июнь куни Кемусуда туғилган (Жокярта вилояти).

Ҳарбий таълимларни қуйидаги ўқув юртларида олган: 1943 йилда Гомбонгдаги ҳарбий билим юрти (Марказий Ява), 1959 йилда Бандунгдаги (Ғарбий Ява) олий ҳарбий коллежни тугаллаган.

1960 йил — армия штаби бошлиғининг ўринбосари, ўриндошлик бўйича Индонезия армиясининг заҳирадаги биринчи корпуси қўмондони.

1961 йил — Индонезия армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари қўмондони.

1962 йил — Ғарбий Ирианни озод қилиш учун бўлган урушда иштирок этган қўшинлар гуруҳи қўмондони.

1963 йил — Индонезия армияси стратегик кучлари қўмондони.

1966 йил — вазир, Индонезия Қуролли Кучлари бош қўмондони.

1966 йил — Халқ ишончи маҳкамаси ҳайъати раиси, мудофаа ва хавфсизлик вазири, вазир — Индонезия Қуролли Кучлари бош қўмондони.

1967 йилда — муваққат халқ консултатив ассамблеяси декретига биноан Индонезия Республикаси Президенти вазифасини бажарувчи этиб тайинланган.

1968 йилдан буён — Индонезия Республикаси Президенти.

1993 йил март ойида Индонезия халқ консултатив ассамблеясининг якдил қарорига биноан олтинчи марта беш йил муддатга Индонезия республикасининг Президенти этиб сайланган.

Уйланган, олти фарзанди бор.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.

Эртага мамлакатимизга Индонезия Республикасининг Президенти Сухарто расмий ташриф билан келади. Бу воқеа арафасида Индонезиянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ҳасан Абдулжалил оммавий-ахборот воситалари вакиллари билан учрашиб, мухбирларга қуйидагиларни сўзлаб берди:

Воқеа арафасида

ҲАМКОРЛИК КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚ

— Энг аввало, давлатларимиз ўртасидаги ҳамкорликка Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1992 йилда Индонезияга расмий ташрифи пайтида пойдевор қўйилганлигини мамнуният билан таъкидламоқчиман. Бу алоқалар мамлакатларимиз ўртасида масофа олис бўлишига қарамасдан тобора мустаҳкамланиб бормоқда.

Индонезия — ороллар мамлакатидир. Мамлакатимизнинг 13 минг 667 ороли икки қитъа — Осиё ва Австралия, икки океан — Тинч ва Ҳинд океанлари ўртасида жойлашган. Бизнинг халқимиз Ўзбекистон тарихидан яхши хабардор. Индонезия халқи соҳибқирон Амир Темур юришларини, Имом Бухорий ҳаётини, Самарқанд ва Бухоро шаҳарларининг тарихини яхши билади. Индонезия аҳолисининг кўпчилик қисми Ислом динига эътиқод қилади. Айни пайтда Ўзбекистонда бўлгани каби Индонезияда ҳам бошқа динлар ва миллатларга ҳурмат билан муносабатда бўлинади. Бизнинг мамлакатимизда христианлар ҳам, буддистлар ҳам, индуистлар ҳам яшайди.

Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигига эришганлиги, сизнинг ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий соҳаларда мустақил сиёсат ўтказаётганлигингиз давлатларимиз ўртасидаги ҳамкорликнинг янада самарали ривожланишига қулай шарт-шароит туғдирмоқда. 1992 йилда имзоланган ҳужжатлар Индонезия билан Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорликнинг ҳуқуқий негизи бўлди. Алоқаларимиз тараққиёт йўлининг бошида бўлганлигига қарамасдан, ҳамкорлигимизнинг келажаги порлоқлигига ишончим комил.

Тошкентда ҳозир Индонезиянинг энг йирик «ПТ Прима Комексиндо» фирмасининг ваколатхонаси очилган. Бу фирма тўқимачилик, чой саноати, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш соҳасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш учун, шунингдек, қадоқлаш бўйича қўшма корхона ташкил этишга 80 миллион АҚШ доллари миқдорида сармоя ажратди. Яқин вақт ичида жаҳонда етакчилардан ҳисобланган «ПТ Дани Тама Ниага Прима» фирмаси ҳам Ўзбекистон пойтахтида ўз ваколатхонасини очиш ниятида.

— Жаноб элчи, президент Сухартонинг Ўзбекистонга ташрифи мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилса керак?

— Шубҳасиз. Индонезия Президентининг Ўзбекистонга ташрифи давомида икки давлат раҳбарининг ҳамкорлик тўғрисида жуда муҳим шартномани имзолашлари кутиляпти. Айни пайтда сармояларни муҳофаза этиш, икки томонлама солиқ солишга йўл қўймаслик сингари жуда муҳим аҳдлашувлар лойиҳалари тайёрлаб қўйилган. Мамлакатларимиз ташқи ишлар вазирлари Индонезия билан Ўзбекистон ўртасида ҳаво алоқасини йўлга қўйиш тўғрисидаги битимни имзолашлари мўлжалланяпти. Бу шу йилнинг май ойида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясига Тошкент — Жакарта — Тошкент ҳаво кўпригини ўрнатиш имконини беради. Бу эса мамлакатларимиз ўртасида савдо ва сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Президент Сухартонинг Ўзбекистонга ташрифи давомида унга индонезиялик 30 нафар йирик ишбилармон ҳамроҳлик қилишини ҳам таъкидлаб ўтмоқчиман. Улар республикангизнинг амалий доиралари вакиллари билан учрашадилар. Ҳеч шубҳа йўққи, бундай амалий мулоқотлар иқтисодиётнинг турли соҳаларида ҳамкорликни ривожлантириш мақсадларига хизмат қилади.

Ҳозирнинг ўзида индонезиялик ишбилармонлар республикангиз билан сайёҳлик соҳасида, меҳмонхоналар қуришда ўзаро манфаатли муносабатларни йўлга қўйганлар. Хусусан, улар фақат меҳмонхоналаргина эмас, шунингдек, сайёҳликни ривожлантириш учун зарур бўлган ресторанлар, магазинлар, бошқа зарур маданий-маиший мажмуалар барпо этишда ҳам ҳамкорлик қилишяпти.

Бизнинг тўқимачилик саноати соҳасида ҳамкорлигимизни кенг ривожлантириш имкониятлари катта. Индонезия, юқорида айтиб ўтганимдек, ороллар мамлакатидир. Шу сабабли бизнинг коммуникация соҳасидаги тажрибамиз ўзбек алоқачиларига асқотиши мумкин.

Тошкентда олий даражадаги учрашув Индонезия матбуотида жуда кенг ёритилиши кутилмоқда. Зеро, Индонезия президентининг Ўзбекистонга ташрифи давомида унга 30 нафарга яқин журналист ҳамроҳлик қилмоқда. Улар Индонезия халқига Ўзбекистон, унинг бой ва кўҳна тарихи, маданияти, урф-одати, анъаналари тўғрисида қизиқарли ҳикоя қилиб беришларига ишонаман. Мамлакатларимиз ўртасидаги бундай ҳамкорлик халқларимиз манфаатига хизмат қилиши ҳам шубҳасиздир.

Суҳбатдош Ойдин СОДИҚОВА.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

• ЯНГИЛИКЛАР • ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида Президентимизнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисидаги маърузасини ўрганиш ва тарғиб этишга бағишланган илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Уни институт ректори Баҳром Қодиров очиб, «Комил инсонни тарбиялаш — истиқболимиз гарови» мавзуида маъруза қилди. Анжуманда шунингдек иқтисод фанлари доктори Убайдулла Фозилхоновнинг «Иқтисодиётдаги барқарорликни таъминлаш — истиқлолимизнинг муҳим омили» мавзусидаги, профессор Низомиддин Маҳмудовнинг «Юксак маънавият — мустақиллигимиз пойдевори» ҳамда педагогика фанлари доктори Ойниса Мусурмонованинг «Маънавий қадриятлар ва миллий мактаб муаммолари» мавзусидаги маърузалари ҳам тингланди. Анжуман сўнгида Президент маърузасидан келиб чиққан ҳолда қилиниши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинди.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

РАҒБАТЛАНТИРИШ ЖАМҒАРМАСИГА

Тошкент шаҳар «Ветеран» нафақадорлар корхоналари бирлашмасига қарашли 50 дан ортиқ кичик корхоналар ўтган бир йилнинг ўзида 16 миллион сўмликдан ортиқ халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқардилар, аҳолига турли хизматлар кўрсатдилар. Бунинг эвазига 7,5 миллион сўмга яқин даромад қилдилар. «Ветеран» корхонасининг Низомига мувофиқ бу ташкилотлардаги ишловчиларнинг ярмидан ортиғини нафақадорлар ташкил этишлари керак. Айни пайтда олинган даромаднинг муайян қисми фахрийларни моддий рағбатлантириш жамғармасига ажратилади.

Ғалабанинг 50 йиллигини муносиб нишонлаш ва фахрийларимизни янада эъзозлаш мақсадида шаҳримизнинг ҳар бир туманида 2-3 тадан фахрийлар кичик корхоналари тузиш, шу йўл билан пойтахт фахрийларини ишга жалб этиш ва уларни моддий рағбатлантириш ишлари ҳам режалаштирилган.

Шуҳрат ҚОСИМОВ.

ҲАЙВОНОТ БОҒИ БАРПО ЭТИЛМОҚДА

Шаҳримиздаги мавжуд ҳайвонот боғи анчагина тор бўлиб, ҳозирги талабга жавоб бермай қолган эди. Шуни ҳисобга олиб Ботаника боғи ҳудудида янги ҳайвонот боғи қурилишига киришилди.

Бунёдкорлик ишларини «Тошкентуйжойинвест» корпорациясига қарашли 12-трестнинг 49, 50, 65-қурилиш бошқармалари олиб боришаётир. Уларга ҳамоҳанг техник-транспорт хизмати ишларига 145, 2509, 2515-автокорхоналарнинг юк ташувчи машиналари кўмак беришмоқда. Шунингдек қурилишда кўчма механизациялашган колонналарнинг тракторлари, экскаваторлари ҳам жалб қилинган.

Ҳайвонот боғининг асосий қисми қуриб битказилгандан сўнг боғ ҳудудида ташриф буюрган меҳмонлар ва ҳамшаҳарларимиз учун дам олишга мослаштирилган қулай шароитлар яратилади.

Янги ҳайвонот боғини республикамиз мустақиллигининг 4 йиллиги арафасида фойдаланишга топшириш режалаштирилган.

Омон САЙДАМИНОВ.

Суратли ахборот

КЎНГИЛОЧАР, ГАВЖУМ

Шаҳримиздаги Мирзо Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғи кейинги вақтларда янги ўрнатилган «Бўрон» ҳамда «Светофор» аттракционлари, қолаверса, ям-яшил дам олиш масканлари билан ҳамшаҳарларда катта таассурот қолдирмоқда.

— Айниқса «Наврўз» айёми муносабати билан, — дейди боғ директори Баҳодир Султонов, — чилонзорликлардан ташқари яна бошқа бир неча туманда яшовчи ота-оналар болалари билан маданий ҳордиқ чиқаришди. Туман маданият бўлими, шаҳар маданият бошқармаси томонидан миллий симфоник оркестр, халқ чолғу асбоблари оркестри ҳамда вокал-чолғу бадиий дасталарининг куй-қўшиқлари то шомгача давом этди.

— Яқин кунларда қандай тадбирларни ўтказишга тайёргарлик кўряпсизлар?

— Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган жуда катта тадбирларни режалаштирганмиз. Ҳозирда бу юмушлар устида Чилонзор туман ҳокимлиги маданият бўлими, қолаверса, боғимиз маъмурияти тайёргарлик ишларини олиб бормоқда.

Ҳакимжон СОЛИҲОВ

СУРАТЛАРДА: шаҳримиз аҳолисининг ҳордиқ кунларидан лавҳалар.

Муаллиф олган суратлар.

«Паризод» ҳиссадорлик жамияти қошида яна бир янги дўкон ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсата бошлади. Ушбу савдо нуқтасидан корхонада тайёрланадиган барча маҳсулот турларини харид қилиш мумкин. Айниқса улар орасида эркаклар ва аёллар кўйлаклари, плашч ва кофталарига бўлган талаб катта бўлмоқда. Харидорларга яратилган қулайлик шундаки, бу ерда маҳсулотлар 20 фоиз устама нархсиз сотилади. Агар мижоз дўкондан минг сўмлик савдо қилса унга харид қилинган буюм 15 фоиз арзонлаштирилган нархда берилади.

Ишчилардан Тамара Маҳкамова, Дамира Абдусаматова бошлиқ жамоаларда меҳнат унумдорлиги юқори бўляпти.

— Бизда таъминот масаласи узил-кесил ҳал этилди, — дейди жамият раиси Шуҳрат Акромов. — Асосий маҳсулотни Тошкент, Андижон, Бухоро тўқимачилик комбинатлари, Марғилон, Наманган шойи фабрикаларидан оламиз. Шунингдек Россиянинг Екатеринбург, Тюмень, Белоруссиянинг Минск шаҳарлари билан ҳам мустаҳкам алоқа боғлаганмиз. Мана шунинг учун режа топшириқларимиз ортиғи билан бажариляпти. Биргина ўтган йилни 110,2 фоиз ўсиш билан якунладик.

Бозор тадбиркорликни ўстиради

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАДИ

— Бу корхонамиз қошида фаолият кўрсатаётган 8-дўкондир, — дейди бизга жамият раиси Шуҳрат Акрамов. — Шундай савдо нуқталаримиз Бухоро, Асака, Қорасув, Ғузор, Ғазалкент ва Бўкада ишлаб турибди.

Янгилик баҳона корхона ишлаб чиқариши билан ҳам танишдик. «Паризод» январь ойида 7 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлабди. Февраль ойи режаси ҳам ортиғи билан бажарилди.

— Маҳсулотларимизга бўлган талаб катталигининг сабаби биз ой сайин харидорлар истагини ҳисобга олиб буюм турларини янгилаб борамиз, — дейди бош муҳандис Баҳодир Саидов. — Масалан ўтган йили 112 хилда маҳсулот ишлаб чиқарган бўлсак, бу йил унинг 72 фоизини янгиладик. Янги моделлар орасида эркаклар учун плашч-пальто, аёлларга мўлжалланган костюм-юбка, болалар учун яхтак — кўйлаклар, шим, куртка, хотин-қизларнинг чет эл матоларидан тайёрланган кофталари бор.

Бозор иқтисодиёти қийинчиликларига қарамай, корхона тўла қувват билан ишлаб турибди. Барча тикув цехларида иш икки сменада давом этмоқда. Айниқса Гулнора Ғуломова, Тамара Маҳкамова, Дамира Абдусаматова бошлиқ жамоаларда меҳнат унумдорлиги юқори бўляпти.

Жамият аъзолари жаҳон бозорини кўзлаб чет эллик сармоядорлар билан бир нечта кичик ва қўшма корхоналар очишни мўлжаллаб қўйишибди. Ҳозир Америка билан бошланган ҳамкорлик ўз самарасини кўрсатиш арафасида. Корхонада АҚШ технологияси асосида ипак матодан кўйлак, юбка, костюм тикила бошланди, шунингдек Покистоннинг бир нечта фирмалари билан ҳам кичик корхоналар очиш режалаштирилмоқда.

— Кўриб турибсизки, ишлаб чиқараётган маҳсулотларимиз тури ва салмоғи йил сайин ортиб боряпти. Шундай экан, уларни тез-тез савдога чиқариб шу ҳисобдан келадиган даромад эвазига иқтисодиётимизни барқарорлаштириб бормасак бўлмайди, — дейди Шуҳрат Акромов сўзининг охирида. — Шунинг учун бизга мана шунақа дўконлар кўпроқ керак. Зеро, ҳозирги кунимизнинг талаби ҳам боқимандалик кайфиятини бутунлай тарк этиб, ишнинг кўзини билган ҳолда тадбиркорлик билан меҳнат қилишдан иборат.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: корхонанинг Шота Руставели кўчасида очилган янги дўконида.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Пойтахтимиз истиқболи

САВДО-МАИШИЙ ХИЗМАТ МАЖМУАЛАРИ

Афросиёб шаҳримизнинг марказий шоҳкўчаларидан ҳисобланади. Унинг икки томонидан қад кўтарган кўп қаватли, шинам турар жой бинолари ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари шаҳримиз ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги қарорига мувофиқ яқин вақт ичида бу ерда хорижий мамлакатларда супермаркет деб аталувчи савдо ҳамда маиший хизмат кўрсатиш мажмуалари қурилиши режаланди. У ишга тушгандан кейин кўча янада гўзаллашади, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш илгаригидан ҳам яхшиланади.

— Бўлажак савдо ҳамда маиший хизмат нуқталари йўлнинг Шароф Рашидов кўчасидан бошланиб Нукус кўчасигача етиб боради, — дейди шаҳарсозлик бошқармаси бошлиғи Асқар Содиқов. Бу ерда шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, кўчада супермаркет билан бир қаторда ошхоналар, маиший хизмат нуқталари, офислар, банклар қад ростлайди. Айни пайтда мазкур қурилиш нуқталарининг лойиҳаси тайёр. Лойиҳа бўйича қурилишнинг бир қисми бу ерда жойлашган ер ости автомобиль сақлаш жойлари устида олиб борилиши мўлжалланмоқда. Бу эса ўз вақтида ер майдонидан самарали фойдаланиш имконини беради.

— Қурилишни маблағ билан ким таъминлайди? Хизмат кўрсатиш биноларининг қад кўтаришида қайси ташкилотлар қатнашади?

— Қурилишни тадбиркорлар маблағлари ҳисобига олиб бориш мўлжалланмоқда. Ҳозирнинг ўзида «Мерседес-бенц», «Баракат Ко ЛТД», «Демир», «Маоро», «Ўзбектуризм» фирмалари, «Ўзқурилишбанк» ва бошқалар бу супермаркетларга маблағ ажратиш истагини билдирдилар. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси ҳамда «Агросаноатқурилиш» ташкилоти бу супермаркет қурилишини олиб борадилар.

— Эшитишимизча, юқоридаги сармоячиларнинг баъзилари лойиҳаларни ўзлари амалга ошириш ниятида эканлар. Улар келажакда ўзлари қурган бино жойлашган ер участкаларига эгалик қила оладиларми?

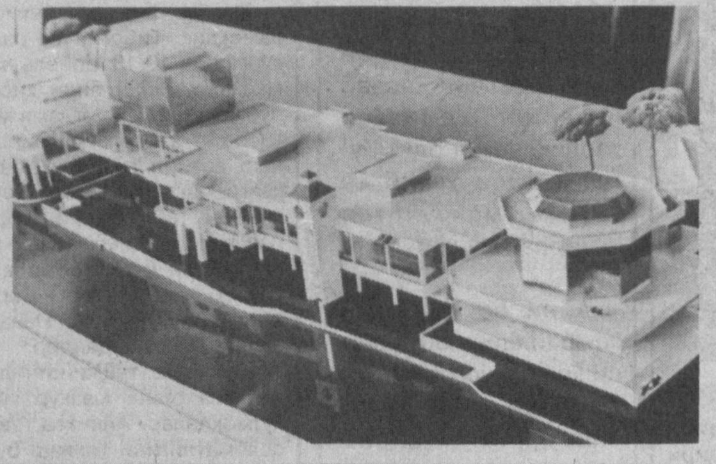

— Бу борада тадбиркорлар турлича йўл тутишмоқда. Масалан, уларнинг бири ерни сотиб олишни хоҳласа, иккинчиси уни ижарага олишни ёки ер солиғи тўлаб туришни истаяпти. Яна бир тоифа тадбиркорлар супермаркетлар битгач, уни ижарага беришни ёки бўлмаса бу биноларни ер участкаси билан хусусийлаштириб олишни маъқул кўряпти. Бу уларнинг ўзларига ҳавола. Лекин бизнинг қатъий қоидамиз бор: савдо ва маиший хизмат кўрсатиш нуқталари қисқа фурсатда қуриб битказилиши шарт. Бунга бир йил муддат белгиланган.

— Супермаркетлар фақат Афросиёб кўчасида бунёд этиладими?

— Ҳозирги кунда шаҳримиз марказий қисмидаги 17 та энг гавжум жойда супермаркетлар қуришга тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Мисол учун Хўжаев кўчасида 8 та шундай жой ажратилган. Қоратош мавзеси ҳамда Югнакий кўчаси, бошқа жойларда ҳам савдо-маиший хизмат мажмуалари қад ростлайди.

«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси атрофида келажакда бунёд этиладиган катта савдо маркази алоҳида аҳамиятга эга. Унинг ишга туширилиши бирлашма ишчилари ҳамда шу атрофда яшаётган аҳолига катта қулайликлар яратади.

Ҳар бир супермаркет алоҳида кўркка эга бўлишига катта эътибор берилмоқда. Бунинг учун «Тошшаҳарлойиҳа» институти, меъморчилик ва капитал қурилиш бош бошқармаси мутахассислари бутун маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Ғулом ЮСУПОВ.

СУРАТЛАРДА: шаҳар архитектура ва меъморчилик бош бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Р. Валиев, бош муҳандис М. Аҳмедов ҳамда туман бош архитектори С. Саидовлар супермаркетлар лойиҳасини муҳокама қилишмоқда, шаҳримиз марказий кўчаларида қад ростлайдиган супермаркетлар лойиҳаси;

Рустам Шарипов олган

Ҳунармандлар сулоласи

БЕШИНЧИ АВЛОД ВАКИЛИ

— Ўғлим Алишер атрофимда куймаланиб, қилаётган ишимга қизиқаётганини кўриб ич-ичимдан хурсанд бўлиб қўяман, — дейди Акбар ака Муҳиддинов. — Ахир бизнинг сулоламиз, оиламиз анъаналарини кимдир давом эттириши керак-ку! Алишердан кўнглим тўқ. Ўзим дадамнинг ҳунарини эгаллаганимда қанчалик фахрланганим ҳеч ёдимдан чиқмайди. Мана энди у киши билан ёнма-ён ишлаганларим, олган йўл-йўриқларим жуда қўл келяпти.

Акбар аканинг айтишича, 1923 йилда Москвада Ўзбекистон ҳунармандларининг кўргазмаси очилганида 20 ёшли отаси ёш уста ва рус тилини яхши билгани учун таржимон сифатида иштирок этган экан. Ўша кезлари бир неча уста билан эгнида чопон, Москва кўчалари бўйлаб одамларни кўргазмани томоша қилишга таклиф этишган. Отаси машҳур усталардан Разведовский ва Филомоновичлар билан худди шу ерда танишади. Кейинчалик ўқир экан Регистон, Тилла-қори мадрасаси, Гўр Амирдаги таъмирлаш ишларида иштирок этган пайтлари, ёзиб қолдирган илмий хулосалар билан яқинроқ танишади.

Айни пайтда Акбар ака Тошкент сополи, унинг жозибадор ва ранг-баранг хусусиятлари билан шуғулланяпти. Бир пайтлар уста Аҳад Музаффаров мисли олов ёнғлиғ қизил тупроқнинг хоссаларини яхши биларди. Аммо у киши вафот этгач унга ишлов бериш сирлари ҳам бирга кетди. Уста хотираси учун Акбар ака сополнинг бу ноёб турини яна тиклашга киришди. Шу мақсадда бир қанча тажрибалар қилди, тупроқнинг таркибини диққат билан ўрганди. Ва ниҳоят кўзлаган ниятига эришди.

Ҳозир пойтахтимизнинг Эски шаҳар қисмида яшаётган аҳоли Акбар аканинг маҳорати ҳақида яхши билишади. Ҳунармандлар сулоласини давом эттираётган бу уста ҳамон изланишда.

Ҳозирги кунда сопол ишлаб чиқариш ва қурилишда кенг қўлланилаётган керамзитни оқлонлик уста Муҳиддин ака кашф этган. Бу ҳақда у кишининг хонадонида очилган уй-музейидан батафсил маълумот олиш мумкин. Биргина бу эмас, бу ерга келаётганлар устанинг кўп йиллик самарали меҳнати ва изланишлари натижалари, шунингдек диёримизнинг сопол тарихига оид бебаҳо меросдан баҳраманд бўлишяпти. Айни пайтда Тошкентда кўча ва ўзи ишлаган керамзит заводи устанинг номига қўйилган.

Муҳиддин аканинг ўғли Акбар ака усталар сулоласининг бешинчи авлодидир. Унинг буваси ҳам шаҳримиздаги таниқли ҳунармандлардан бири бўлган.

Ленинградда таҳсил олади. Уйга қайтгач эса ўқув устахоналари очиш мақсадида Самарқандга жўнаб кетади.

Акбар ака ўсмирлик чоғида отаси уни Афросиёбдаги обидалар қазилаётган жойга олиб боргани ҳеч ёдидан чиқмайди. Бу ерда халқ усталари билан танишув, бир пиёла чой устидаги дилкаш суҳбатлар ҳаётига катта таъсир кўрсатди. Балки уни Темурийлар давридаги занготри сополлар қизиқтириб қолгани шу боисдан бўлса ажаб эмас. Бу сополлар ялтираб туриши ва нозиклиги билан алоҳида ажралиб туради. Ҳозирги пайтда Акбар акада отасининг кундаликлари ва эсдаликлари ёзилган ён дафтари сақланиб қолган. Уларни қайта-қайта

Саъдулла ШОДИЕВ.

Ғалабанинг 50 йиллиги олдидан

ЖАНГЧИ ЁН ДАФТАРИДАГИ ЁЗУВЛАР

СЕНГА ТЕГАДИГАН ЎҚ

РОТАМИЗ командири Генералов ҳужумга киришдан олдин солдатлар билан суҳбатлашиб, ота-оналаримиз аҳволи, бола-чақалар ҳақида сўраб-суриштириб, руҳимизни кўтарарди.

Шундан кейин: "Жанг вақтида фақат олдинга интил, асло чўчима, қўрқоқнинг қони совуқ бўлади. Ўлимдан қўрқма, сенга тегадиган ўқнинг овози бўлмайди", — деб маслаҳат берарди.

БЕЛКУРАГИНГ ЎТМАС БЎЛСА...

ИШОНАСИЗМИ, белкурак ўткир бўлса қаламнинг учини очса бўлади. Ёмғирдек ёғиб турган ўқ остида 5 минутга қолмай, бошингни ўқдан яшириш учун хандак қазиб қўясан. Жанг майдонида ҳамма — оддий солдатдан то командиргача белкурагини авайлайди, чунки тириклигинг ҳам, ажалинг ҳам белкуракнинг қўлида. Белкурагинг ўтмас бўлса гинанг ўзингда қолсин.

ИНСОН БИР МАРТА ЎЛАДИ

ШИДДАТЛИ совуқ, хандақ қазиш учун имконият йўқ. Кекса жангчилар ҳар қадамда чўзилиб ётган мурдани устма-уст қўйиб, душманга ўқ узарди. Биз янги келганлар мурдадан қўрқиб, олдига яқинлашмас эдик. Душман отган ўқ мурдага тегиши билан "поқ" этган овоз чиқар эди, лекин мурдани тешиб ўтолмас эди. Шунда кексалар: — "Мурдадан ўқ ўтмайди, чунки инсон бир марта ўлади", — дер эди.

ЖАНГДАГИ ДЎСТЛИКНИНГ ҚИЁСИ ЙЎҚ

ЖАНГДАГИ тобланган дўстликнинг қиёси йўқ. Бу дўстлик "кемага тушган кишиларнинг жони бир", деган сўзни эслатарди. Бир неча кун сув ичмай, туз тотмай жанг қилар эдик. Бир булка нонни бутун бир взводга бўлардик. Ташналик очликдан ёмон экан, бир фляга сувни бир қултумдан бўлиб ютардик.

БИР СИҚИМ ТУПРОҚ

ВЗВОДИМИЗДА полтавалик Пономаренко деган чол пулемётчи эди. У ўз томорқасидан олинган бир сиқим тупроқдан тумор қилиб, бўйнига осиб юрарди. Сабабини сўраганимизда у:

— Бу бир сиқим тупроқдан ажралсам, туғилиб ўсган қишлоғимдан, бола-чақамдан, Ватанимдан ажралгандай бўламан. Фронтга кетган ўғилларим, невараларим ҳам шундай, бир сиқим тупроғимиздан олиб, қилинган туморни тақиб кетишган, — деганди.

СОТҚИНЛИКДАН КЎРА ЎЛГАН ЯХШИ

ҚИСМИМИЗ бир неча марта қамалда қолди. Шунда немислар кўчма радио станцияларини ишга солиб "Найзангни ерга санч, биз томонга ўт", деб ташвиқот қилишарди. Самолётларда варақалар ташлашарди. "Сотқинликдан кўра ўлган афзал, она Ватандан, туққан онангдан азиз ҳеч нарса йўқ", — деб жавоб қилардик уларга.

Орадан 3-4 кун ўтди. Бизникилар самолётда озиқ-овқат, қурол-яроғ ташлади, десантчилар сафимизни тўлдирди. Яна жанг қизиб кетди. Кўплаб асир олдик.

— Нега асир тушдинг, — деб сўрадим бир немисдан.

— Мен ёлланганман, — деди немис.

ҲАММАМИЗНИНГ ОНАМИЗ

БАТАЛЬОНИМИЗНИНГ ҳамшираси Аня деган бақувват аёл эди. У ким билан гаплашмасин "жоним" деб гаплашар эди. Шу туфайли биз ҳам Аня опани "жоним" дер эдик. У ҳамма вақт биз билан бирга эди, чунки солдат жанг бўлаётган жойда яраланади ёки жон беради. Баъзан ярадорни кўтариб, ё судраб майдондан узоқлашар эди. Командир билан Аня опа ёнимизда бўлса кўнглимиз тўқ бўларди.

Аня опа ҳам бизга жуда ўрганиб қолган эди. Бирор солдат яраланса у билан баравар азобланиб кўз ёшини тиёлмас, то санчастга етказиб бормагунча тинчланмас — онадек меҳрибон эди. "Аня опа ҳаммамизнинг онамиз, оналар эса ўлмайди", — дер эди жангчилар.

ЭЙ, КИНДИК ҚОНИ ТЎКИЛГАН ЗАМИН!

ЁНАЁТГАН танкдан отилиб чиқаман деб Висла дарёсига тушиб кетдим. Жон-жаҳдим билан қирғоққа интилиб маймунжонлар орасига яшириндим. Юришга мадорим қолмади, танамдаги қон ҳамон тўхтамай оқарди.

Ҳу, ана иккита, учта бўлишиб немислар бизларни қидириб юришибди.

Йўқ, йўқ асло таслим бўлмайман, жон бераман, ўламан, лекин таслим бўлмайман. Авлод-аждодларимнинг берган ўгит-насиҳати, буйруғи шундай, қалбим амри бу. Шу қалб амри бизни ғалабага етаклади. Куч-қувват берди. Йиқилганда суяди.

Москва остоналарида, Сталинград тепаликларида, Курск, Орёл, Белград, Брянск ўрмонларида, Карпат тоғларида, Волга, Днепр, Днестр, Дон дарёларида юзлаб, минглаб элдошларим, юртдошларимнинг қабри бор. Украина, Беларусь, Молдова, Польша, Румыния, Венгрия, Чехословакия, Болтиқ бўйи республикаларида оғаларим, қон-қариндошларимнинг ҳайкаллари қад кўтариб турибди.

Кировоград шаҳрида партизанларнинг "Ватан учун жон бериш шарафли иш, ўлганимизга асло ачинмаймиз" деган ватанпарварларнинг ёзувини ўқидим.

Эй ҳудудсиз она замин шунчалар азизсанки, сенинг учун жонимни берсам розиман. Чунки бағрингда қадрдонларим ётибди.

Раҳматулла ИСҲОҚОВ,
захирадаги капитан.

БИРИНЧИ НАВБАТ ТАЙЁР

СУРАТЛИ ЛАВҲА

Бу қурилишнинг бошланганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Атиги орадан тўрт ойдан сал ортиқроқ муддат ўтди холос. Лекин шу қисқа давр ичида бу ерда жуда катта бунёдкорлик ишлари олиб борилдики, бугунги кунда у яққол кўзга ташланиб турибди.

Етти гектар майдонни эгаллаган «Отчопар» бозорининг номи республикамизда маълум ва машҳур. Мамлакатимизда энг катта ҳисобланган бу буюмлар бозори бугунги кунга келиб фақат торликкина қилиб қолмай, балки унинг расталарини ҳам ўзига хос услубда қуришни замон тақозо этиб қолди. Шу ниятда бозорнинг қиёфасини ўзгартириш, унда ҳар томонлама қулайликларга эга бўлган расталар бунёд этиш ғояси туғилди. Бу ишга ўз касбининг усталари бўлган мутахассислар ва лойиҳачилар таклиф этилди.

Ҳозир бу ерга кирган киши ўзини улкан қурилиш майдонида юргандек ҳис этади. Майдонда хандақ қазишда ишлатиладиган механизмлардан тортиб, ғишт териш, бетон қоришда зарур бўлган техникаларгача ўрин олган. Бу масъулиятли участкадаги қурилиш ишларини бажариш асосан 4-ихтисослашган трест ва унинг механизациялашган кўчма жамланмалари ҳамда Тошкент саноат қурилиш трести зиммаларига юклатилган.

Объектда бунёдкорлик ишлари икки қисмда олиб борилмоқда. Апрель ойининг биринчи ўн кунлиги охирида тугалланадиган дастлабки навбатда 4 та раста-бостирма қурилиши, марказий кириш йўлаги дарвозаси ва унинг чиптахона ва бошқа маъмурий-маданий хоналари мажмуасидаги бунёдкорлик ишлари тугалланиши кўзда тутилган. Ҳозир бу ерда 700 дан ортиқ қурувчи меҳнат қилмоқда. Буларнинг кучи билан 50 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажариб қўйилди.

Силлиқ оқ ғиштдан қад кўтараётган дарвозахона қурилишида Қадамбой Отажонов бошлиқ 20 кишилик хоразмлик усталар кеча кундуз тер тўкиб ишлашмоқда.

Иккинчи босқич ишлари эса Мустақиллик байрами арафасида ниҳоясига етади. Бу босқичда чойхона, ошхона, 72 та икки қаватли дўконлар ва бошқа маъмурий бинолар қад кўтаради.

Маҳмуд ОРИПОВ.

СУРАТЛАРДА: бозор қурилишидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Билиб қўйган яхши

УЧ МАРТА КАШФ ҚИЛИНГАН

Ўсимликшунослардан сўрасангиз Америка камида уч марта кашф қилинган дейишади. Биринчи марта Колумб европаликларнинг ўшангача номаълум бўлган картошка, жўхори, тамаки каби ўсимликлар билан таништириб Американи кашф этди.

Янги қитъани иккинчи марта буюк немис олими Александр Гумбольд кашф қилди. У Американинг ўсимликлар бойлигини биринчи бўлиб илмий асосда баён қилиб ёзди.

Американи 1926 йилда олимлардан Букасов билан Юзепчуклар учинчи бор кашф қилдилар. Бу ажойиб сайёҳлар Америкадан ўн мингга яқин уруғларнинг намуналарини тўплашга муваффақ бўлган эдилар. Олим Букасов Мексика ва Гватемала тоғларида жўхорининг оқ, жигарранг, бинафшаранг, ҳатто қора тусдаги донлари борлигини аниқлади.

Тўпланган намуналар ичида энг қимматлиси картошка эди.

МИРИҚИБ УХЛАЙ ДЕСАНГИЗ

Бир гуруҳ ҳинд мутахассислари ҳайвонларнинг ухлаш учун бошини Шарқ томонга қўйишга беихтиёр интилиши илмий асосга эга эканлигини айтишди. Қизиқарлиси шундаки, Ернинг магнит майдони киши уйқуси ва кайфиятига кучли таъсир қилар экан.

Агар бошингизни Шарқ томонга қўйиб ётсангиз, мириқиб тинч ухлайсиз. Мабодо Шимол томонга қилиб ухласангиз гинангиз ўзингиздан: уйқудан тургандан сўнг киши кун бўйи ўзига кела олмай ланж бўлиб юради.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

9 апрель — Амир Темур туғилган кун

СОҲИБҚИРОН САБОҚЛАРИ

Профессор Малик Муродов 40 йилдан кўпроқ вақт мобайнида Марказий Осиё Республикалари, шунингдек Олтой, Волгабўйи, Туркия, Муғулистон, Молдова каби бир қатор мамлакатларда илмий сафарларда бўлиб, туркий халқлар, хусусан, ўзбек халқи фольклори, элшунослиги, анъаналари, урф-одат, расм-русумларини зарралаб тўплаб, ўрганиб келади. Кейинги йилларда олим Соҳибқирон юрган йўллар бўйлаб уюштирилган илмий экспедицияда фаол қатнашди. Амир Темур ҳақидаги халқ орасида машҳур бўлган, аммо жамоатчиликка маълум бўлмаган ўнлаб нақл-ривоятлар, ўгитномалар катта-кичик достонларни саралаб, ёзиб олди. Бугунги суҳбатимиз ҳам айнан шу хусусда бўлди.

— Малик ака, дастлаб Амир Темурнинг шахси ҳақида юрак сўзларингизни биз билан ўртоқлашсангиз...

— Бу куҳна дунёда шундай табаррук зотлар яшаб ўтганки, уларнинг эл манфаати, юрт тақдири йўлидаги саъй-ҳаракатлари, илмий-ижодий асарлари, авлодларга қолдирган маънавий мероси асрлар давомида оламни ҳайратга солиб келмоқда. Дарҳақиқат, хожа Аҳмад Яссавий, Қусам ибн Аббос, Ҳазрати Айюб, Баҳоуддин Нақшбанд, Полвон пир, Исо ат-Термизий, Юсуф Ҳамадоний, Нажмиддин Кубро, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Бобур Мирзо, Темур Малик, Жалолиддин Мангуберди, Дукчи Эшон, Шермуҳаммад, Абдулло Қодирий, Чўлпон, Мунаввар қори (уларнинг санаб саноғига, айтиб адоғига етолмайсан, киши) каби улуғларимизнинг ҳар бири ўзича бир олам. Ўзбекистон деб аталмиш она юртимизнинг умумбашарият маънавияти хазинасига, қадриятлар уммонига қўшган ҳиссаси беқиёсдир. Шуни ўйлар экансан, шу юрт фарзанди бўлганингдан ғурурга тўлиб-тошасан. Қувонч, шодлик бутун қалбингни чулғаб олади!

Улуғ саркарда, Шарқ ҳарбий санъатининг буюк дарғаси, ўзбек миллий давлатчилигини жаҳон миқёсига олиб чиққан соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг табаррук номларини тилга олганда ҳам ана шундай ғурур, фахр, қониқиш ҳисси чулғаб олади вужудимизни... Бу улуғ зотнинг давр тақозоси, замон талаби, эл-юрт манфаати йўлидаги улуғвор

Амир Темурга аталган достонлар: «Темурланг» (Раззоқ Қозоқбой ўғли), «Темурнинг туғилиши ва ёшлиги» (Чори бахши Умаров). «Соҳибқироннинг туғилиши» (Рўзи бахши Қултўраев), «Темур ва боязид» (Қаҳҳор бахши Қодир ўғли). «Амир Темур сабоғи» (Раззоқ бахши қозоқ ўғли); Амир Темурнинг халқона ёки «фольклорлашган» ўгитлари (Бу ҳикматларнинг бир қисми «Амир Темур ўгитлари» китобига танлаб киритилган).

Шундай қилиб, Амир Темур ҳақидаги ўзбек халқ оғзаки ижоди бой ва ранг-барангдир. Аммо, соҳибқиронга аталган халқ оғзаки ижоди намуналари бу буюк зот ҳали тириклик чоғида, унинг номи оламшумул аҳамиятга эга бўлган, ўша XIV асрлардаёқ яратилган. Устозлардан ўрганиб қолган шогирд бахшилар ўз салоҳиятларига кўра Амир Темур ва унинг авлодлари ҳақида достонларни бизнинг кунларимизгача етказиб келдилар. Минг-минг шукрларки, юртимиз мустақилликка эришгач, Амир Темур ҳақидаги халқ достонлари ҳам кўпчилик олдида ошкора айтила бошланди ва ёзиб олина бошланди. Амир Темур ҳақидаги халқ оғзаки ижоди, яъни халқ темурномасининг ҳаммасини таҳлил этиш аввало мураккаб ва жилд-жилд китоблар яратиш керак бўлишини ҳисобга олиб, биз ушбу саҳифада соҳибқироннинг панднома-ўгитларининг айрим қирраларига тўхталиб ўтишни мақсадга мувофиқ деб билдик.

Даставвал шуни айтиш кераки, кишиларнинг ахлоқ-одобли бўлиши, яхши эзгу-хислатларга бур-

аҳолисининг ашроф улуғлари ва бузуруглари билан ошна тутиндим. Уларнинг мижозларига, табиатига тўғри келган, ўзлари тилаған одамларини уларга ҳоким қилиб тайинладим».

- *Ҳокимлар, сипоҳ ва раупдан қайси бирининг халққа жабр-зулм етказганини эшитсам, уларга нисбатан дарҳол адолату инсоф юзасидан чора кўрдим.*
- *Ҳар кимнинг қадр-қийматини, тутган мавқеини ва ҳар нарсанинг ўлчовини белгилаб олишинг ва шунга мувофиқ иш юритишинг керак.*
- *Ҳар мамлакатда адолат эшигини очдим, зулму ситам йўлини тўсдим.*
- *Адлу эҳсон билан жаҳон гулшани обод бўлади.*
- *Адоват эмас, адолат енгади.*

— Жаҳонгир бобомиз ўз фарзандлари тарбиясида ҳам ғоят қаттиқ бўлган эканлар...

— Албатта, ул зот фарзандлари, набира-чеваралари қисқаси ёш авлод тарбиясига алоҳида эътибор берганини бу улуғ зотнинг бу борадаги саъй-ҳаракатлари, қарашлари ва панд-ўгитларидан англаб олиш қийин эмас. Панд-ўгитларнинг учдан икки қисми фарзандларга қаратилганидан шуни ҳам англаб олиш мумкинки, соҳибқирон нафақат эл-юрт қайғуси, тақдири ва келажаги билан балки, келгуси авлоднинг ахлоқий, маърифий ва жисмоний тарбияси билан ҳам жуда қизиққан ва кўп вақт ажратган. Амир Темур-

ишлари, тадбирлари, саъй-ҳаракатлари таҳсинга сазовордир. Биз соҳибқироннинг Карам дарёси мавж урган пайтлардаги сахийлик, меҳмондўстлик, адолат, инсоф, қадр-қиммат, одоб, тарбия, меҳр-оқибат, ғурур, фаросат, умид, ишонч, тадбиркорлик, ҳушёрлик, яхши сўз, яхшилик, иймон-эътиқод, илм, касб-ҳунар бобидаги тантиликларига тасаннолар ўқиб, қойил қоламиз. Айни чоғда нодонлик, худбинлик, текинхўрлик, манманлик, қўрқоқлик, эгрилик, ёлғончилик, калтабинлик, очкўзлик, баҳиллик, инсофсизлик, оқибатсизлик, сабрсизлик, исрофгарчилик, нощудлик, фаросатсизлик, хушомад каби инсон учун қора доғ, иснод бўлган қусурларга қарши жуда ҳам қаттиққўл, бешафқат бўлганликларини ҳам эсдан чиқармаймиз.

— Амир Темур ҳақида маълумки кўплаб бадиий асарлар яратилган, илмий китоблар чоп этилган, этилмоқда. Уларда буюк Соҳибқироннинг ҳаёти ҳақида фикр юритилади, баҳо ҳам берилади...

— Амир Темур ҳақидаги энг ҳаққоний гапни халқ айтган. «Халқ баҳоси — ҳақ баҳо» ақидасига қулоқ тутиладиган бўлса, халқимиз нақл-ривоятлар, достонлар ва соҳибқиронга нисбат берилган катта-кичик асарларда, панднома-ўгитларда Амир Темурнинг ҳаққоний сиймосини чиза олган.

Халқимиз Темурни пир, азиз-анбиёлардан бири, деб билади. Шу боис унга авлиёларга сиғингандек сиғинади. Иккинчидан, Амир Темурнинг ислом йўлидаги саъй-ҳаракатлари, амалга оширган ишлари, адолат учун курашлари халқ манфаатига мос. Учинчидан, осмонўпар бинолар, ўнлаб боғ-роғлар, катта-катта қасрлар, карвонсаройлар қурдирган, йўллар чиқарган, роботлар, қоризлар, сардобалар бунёд этган ўз подшоҳини ёмонлашдан ўзини тияди. Тўртинчидан, эл-юртни ташқи ҳужумлардан сақлаб, тинч-осойишта ҳаётни таъминлаб берган ҳукмдори борасида ёмон гап-сўз айтишни ўзи учун гуноҳ деб билган.

Амир Темур ҳақидаги ўзбек оғзаки ижоди асарлари ҳам ана шундай намуналардан бўлиб, уларда буюк соҳибқироннинг инсонийлик, саркардалик, юртбошилик, илоҳийлик, башоратгўйлик, бунёдкорлик, ижодкорлик, шунингдек юртсеварлик, раиятпарварлик, адолатпарварлик, донишмандлик, марду майдонлик, саховатпешалик, ҳушёрлик, тадбиркорлик, оилапарварлик, одоб-тарбияда намуна бўлишлик, ибрат кўрсатишлик, умидлилик, иймон-эътиқодлилик, ҳар томонлама чуқур акс этган... Узоқ йиллар излай-излай қўлга киритганим буюк соҳибқирон ҳақидаги ўзбек халқ оғзаки ижоди намуналарини қуйидаги турларга бўлиш мумкин:

Амир Темур номидан айтилган нақл-ривоятлар;

Халқнинг соҳибқирон ҳақидаги ҳикоятлари, афсоналари;

каниши, иймон-эътиқод ҳамда маънавиятда устиворликка эришиши каби фазилатлар амир Темурнинг ўз асарларида ҳам, у ҳақидаги халқ орасида машҳур бўлган нақл-ривоятлардан тортиб достонларгача, панднома-ўгит йўлидаги асарлардан тортиб, соҳибқиронга нисбат берилган, унинг номидан айтилган ҳикматли ибораларгача бошдан-оёқ йўғрилган. Уларнинг мавзуи кенг, ранг-баранг, мазмун-маъноси чуқур ва теран. Улар ахлоқий, маданий-маърифий, руҳий-эстетик ҳамда жисмоний шаклланиш ва етукликка эришишга қаратилган бўлиб, соҳибқироннинг дунёқараши, мақсад-ниятлари, саъй-ҳаракатларига мос, монанддир. Шу боис бу панднома-ўгитномаларнинг бизнинг кунларимизда аҳамияти буюкдир.

— Соҳибқирон сабоқларидан баъзилари билан газетхонларимизни таништирсангиз...

— Амир Темур жуда чуқур мазмунли, ҳар жумласи жаҳоний аҳамият касб этувчи даъват билан майдонга чиқди ва бутун умри ана шу даъватга содиқ қолди, барча фуқаросини унга амал қилишга ундади. Мана у: «Биз ким — мулки Турон, амири Туркистонмиз. Биз ким — миллатларнинг энг қадими ва энг улуғи туркнинг бош бўғинимиз». Соҳибқирон ўз юрти, ўз миллати, элатини ана шундай тарифлаган холда ҳамма вақт унга содиқ бўлиш, ана шу «энг қадими ва энг улуғи — бош бўғин»га муносиб фарзанд — ўғил-қиз бўлишни таъкидлайди.

Улуғ бобокалонимиз айтадилар: «Мен ҳаётим мобайнида беш нарсага қатъий эътиқод қўйдим ва ҳамишалиг уларга амал қилдим. Улар ушбулардир: АЛЛОҲ — ул ҳар нарсага қодир куч, сидқидилдан сиғинсанг, истаган муроду мақсадингга етказади. ТАФАККУР — фикрлаш ва мушоҳада қобилияти, қувваи ҳафизаси кучли инсон ҳар қандай мушкулу мушкулодни осон қилиш йўлини топа олади; ҚИЛИЧ — ул йигитнинг йўлдоши, эл-юрт осойишталигининг посбони, ҳар қандай душманни маҳв этиш қуроли, анинг қудрати ила динсизларни динга солмоқ мумкин; ИЙМОН — ул инсонни барча жонлилардан фарқлантириб турғувчи хусусиятдир. Иймонли одам хиёнат қилмайди, қариндош-уруғлари, элу халқнинг ор-номусини ҳимоя қилади, ҳалоллик ва покликни фазилат билади; КИТОБ (битик) — барча бунёдкорлик, яратувчилик, илму донишнинг асосидир, ҳаётни ўргатувчи мураббийдир».

- *Адолат ва инсоф билан тангрининг яратган бандаларини ўзимдан рози қилдим. Гуноҳкорга ҳам, бегуноҳга ҳам раҳм қилиб, ҳақиқат юзасидан ҳукм чиқардим. Хайр-эҳсон ишларим билан одамлар кўнглидан жой олдим...*
- *Раият аҳволидан огоҳ бўлдим, улуғларини оға қаторида, кичикларини фарзанд ўрнида кўрдим.*
- *Ҳар бир ўлка ва шаҳар*

нинг ёшлар тарбияси борасидаги қарашлари, амалий фаолияти шарқ одобномаси, пандномаси ва ўгитномасининг энг заррин саҳифаларидандир.

Соҳибқироннинг фарзандларига берган ўгитлари умуман ёшларга абадул-абад сабоқ бўлғусидир.

- *Ўғилларим, набираларим ва яқинларимга бирон томчи шароб ичиб, хотинларига яқинлашишни маън этдим. Зеро, шаробнинг таъсирида бунёдга келган фарзанд насл-насабнинг бузилишига таъсир этгай, дебон шу покиза йўлни тутдим.*
- *Миллатнинг дардларига дармон бўлмоқ вазифангиздир. Заифларни кўринг, йўқсулларни бойлар зулмига ташламанг. Адолат ва озодлик дастурингиз, раҳбарингиз ўлсин. Мен киби узун салтанат сурмоқ истасангиз, қиличингизни яхши ўйлаб чекингиз. Бир дафъа чеккандан сўнгра-да уни усталикла қўллангиз. Орангизда нифоқ тухумилари экилмаслиги учун кўп диққат бўлинг... Буларга содиқ қолсангиз тош бошингизга тушмас...*

Соҳибқирон панднома-ўгитларида ҳаёт, одамзоднинг бирон бир соҳаси бўлсинки, назар-эътибордан четда қолган бўлсин. Демоқчимизки, давлатни адолат ила бошқариш, фарзанд тарбияси, кишилар одоб-ахлоқи, жангу жадал дарслари, қисқаси ақлий, жисмоний етуклик, тўрт унсур-демак ҳамма-ҳаммаси бағоят теранлик, зукколик билан қайд этилади, сабоқ берилади.

— Амир Темурнинг яна бир буюк ибрати борки, бу Ватанга, она Ерга чексиз муҳаббат туйғуларидир.

— Амир Темур мамлакатда боғ-роғлар бунёд этиш, табиатни сақлаш, ён-атроф муҳитни муҳофаза этиш, қисқаси аллоҳ берган улуғ неъмат — борлиқни бузмаслик, ҳозирги замон ибораси билан айтганда экологияни издан чиқармаслик ҳаракатида бўлган. Бошқаларни ҳам шунга чақирган. Улуғ соҳибқирон ўз васиятида: «Гуноҳим қанча кўп бўлса ҳам кечиринглар деб, тангри таолонинг мулкини беқиёс сахийлик билан қўриқладим» деган жумлаларга дуч келамиз. Аллоҳ таолонинг мулки — бу — одамзод, фуқаро, бу — борлиқ, табиат... Демак, Амир Темур ана шу улуғ неъматларни ўз ҳимоясига олиши билан эл-юрт олдида яна бир буюк бир вазифани адо этган.

Халқ орасида Амир Темурнинг боғ-роғлар бунёд этиш, сувсиз ерларга сув чиқариш, далалаштларни яшнатиш борасидаги саъй-ҳаракатлари, эл-юрт манфаати учун биринчи навбатдаги вазифа бўлган бу соҳага қаратилган панду ўгитлари жангу жадаллар, сафарлардаги ютуқлари, ғолибиятларидан кўра ҳам кўпроқ тилга олинади. Бу — табиийдир, чунки халқ урушдан кўра — тинчликни, қирғин баротдан — осойишталик, меҳнат қилиш, ерни яшнатишни зиёд деб билади, шунга интилади. Мана, халқ оғзидан ёзиб олганимиз ва Амир Темурга нисбатан берилган панд-ўгитлардан яна бир шингил: «Саҳро-чўлни бўстонга айлантирмоқ, боғ-роғларни кенгайтирмоқ, ер юзини очмоқ Тангри таолога хуш келишини инобатга олдим. Қаерга бормай, қаерда бўлмай боғ-роғлар яратишни ихтиёр этдим. Чўлларга сув келтирмоқ, камсув жойларни сув билан таъминлашни ўйладим. Мен бунёд этган Самарқанд ва бошқа жойлардаги боғ-роғларнинг донғи, шуҳрати оламни тутгач, дунёнинг тўрт бурчидан кишилар келдилар. Боғларимизнинг тартиби ва кўркидан ибрат олдилар. Мен боғ яратиб, тартиб берган яхши боғбонни жанг майдонидаги уддабурро сипоҳдан ортиқроқ кўрдим ва ҳурмат қилдим».

— Меҳру мурувват, адлу-инсоф, дину диёнат бобида ҳам соҳибқирон беназир бўлганлар.

— Нимасини айтасиз. Амир Темур сабоқлари орасида пайғамбарлар, пирлар, азиз-анбиёлар, хожа эшонлар билан боғлиқлари ҳам кўп ва хўб бўлиб, қуйида улардан айримларини келтирамиз. Зеро, бундай панд-ўгитлар соҳибқироннинг ишонч-эътиқоди, бошқача айтганда, руҳий дунёсини чуқурроқ англашда ёрдам берса, иккинчидан, халқнинг Амир Темурдаги бундай хислат-фазилатларни қай даражада англагани ва эъзозлаганини, шунингдек оддий кишиларнинг ислом динига нечоғлик юксак муносабатда бўлганликларини кўрсатади:

- *«Пири комил шайх Нақшбандийнинг «кам егин, кам ухла, кам гапир» деган панду насиҳатларига амал қилдим. Аркону давлатга, барча мулозимларга ҳам айтар сўзим шу бўлди: «кам енглар, — очарчилик кўрмасдан, бой-бадавлат яшайсизлар, кам ухланглар — мукамалликка эришасизлар, кам гапиринглар — доно бўласизлар».*
- *Бир ишга киришмай туриб, ундан қутилиб чиқиш йўлларини мўлжаллаб қўй.*
- *Одам ва унинг иймон-эътиқоди, ақл-идроки, куч-қудрати парвардигорнинг олий неъматидир. Шу улуғ неъматни покиза сақлаб, унга доғ туширмаслик одамнинг ўзига боғлиқ...*
- *...мен соҳибқиронгина эмасман, одамман, одам бўлганим учун соҳибқиронман. Одам она қорнидан жаҳонгир, соҳибқирон ёхуд амир, хон бўлиб туғилмайди. Одамнинг ақл-идроки, ахлоқий бутунлиги-ю куч-қудратлилиги уни мақсадга етказади.*
- *Парвардигор оламни яратди, уни яшнатиш одамларга боғлиқ.*
- *Қалбингни тоза тут, чунки унда сени кўрадилар.*
- *Куч-қудрати, қурол-аслаҳаси тенгсиз душмандан қўрқма, тадбирсиз қўмондону нодон сипоҳлардан қўрқ».*
- *Ишбилармон, мардлик ва шижоат соҳиби, азми қатъий, тадбиркор ва ҳушёр бир киши минг-минглаб тадбирсиз, лоқайд кишилардан яхшидир.*
- *Савоб топаман десанг меҳнат қил: боғ-роғ ярат, ер оч, сув чиқар, сардоба, кориз қур, тоат-ибодат қил. Бу йўллар — Аллоҳ йўли, жаннат йўлидир.*
- *Боғбон боғ оралайди. Овчи тоғ, олим олам оралайди, султон — эл оралайди.*
- *Бедорлик — мақсадга етишмаслик, қатъийлик, сабр, чидамлилик, соғлиғу сергаклик, эҳтиёткорлик ва шижоат — ғалаба гарови...*
- *Сўз икки ердан чиқади. Бири — тилдан, бири — дилдан. Тил учисидаги ёлғон, дилдан чиққани рост бўлғай. Ростини қўлла, қабул эт, ёлғонни кесгилки, кейин пушаймон емайсан.*

Биз буюк соҳибқирон Амир Темурнинг панд-насиҳатлари ва ул табаррук зотга нисбатан берилган халқ донишмандлиги қатралардан айримлари билан таништирдик. Улардан бири соҳибқироннинг ўз ёзмаларида учраса, бошқалари у кишига аталган китоблар саҳифаларини безайди. Қолганлари халқ томонидан тўқилиб, соҳибқиронга нисбатан бериладики, бундайлар гарчи ким томонидан, қачон айтилмаган бўлсин, халқнинг Амир Темурга меҳр-муҳаббати, ишонч-эътиқоди ва садоқатининг ифодаси деб билмоқ керак. Балки улар соҳибқирон тилидан ўз вақтида айтилгану, кейинчалик халққа ўтиб «фольклорлашиб» кетган. Демоқчимизки, юқорида келтирилган панд-ўгитларда ҳақиқат ва афсона, афсона ва ҳақиқат аралашиб кетган, дейиш мумкин. Шу боис уларни қай бири соҳибқиронникию қай бири халқникилигига эътиборни биринчи ўринга қўймай маъно-мазмуни, ташиб юрган ғоясига кўпроқ диққат берилса айни муддао бўлур эди, деб ўйлаймиз. Зеро, халқ ўзининг миллий қаҳрамони, буюк саркардаси ва соҳибқирони ҳақида унча-бунча гапни айтмайди, арзон ибора, ҳикмат, панд-ўгитларни унга нисбат беравермайди. Шундай экан, халқ оғзаки ижодидаги Амир Темурга нисбатан берилган ўгитларини халқимизнинг қалб сўзлари, дил изҳори, садоқати, эътиқоди тимсоли деб англамоқ лозим. Ва яна юқорида эсланган «Халқ сўзи — ҳақ сўзи» деган ҳикматга амал қилинадиган бўлса, Амир Темур ҳақидаги нақл-ривоятлар, афсоналар ва унинг номидан айтилган панд-ўгитларга ҳам ҳақиқат кўзи билан қарагинг, улуғлагинг келади.

Темур УБАЙДУЛЛО
ёзиб олди.

Ҳикмат — бир ҳовуч олтин

МЕҲРИБОН ВА РАҲМДИЛ БЎЛАЙЛИК

- Дўстлар кулфатда ҳамдард бўлади, дастурхон устида душманлар ҳам дўстлик изҳор қилиши мумкин.
- Ширин сўз илонни инидан чиқарганидек, мулойим сўз ваҳшийларни дўста айлантиради.
- Меҳрибон ва раҳмдил бўлмоқ умрнинг ва ризқнинг баракали бўлишига сабаб бўлади.
- Ҳаё инсон учун энг шарафли хислатдир. Ҳаё иймон дарахтининг шохидур ва олам ривожига сабабчидир.
- Ақл нафсга шундай қулдирки, худди ожиз эр шаллақи хотинига қул бўлгани каби.
- Қудратлилик дунёнинг кўплигида бўлмаганидек, улуғлик ҳам ёш катталигида эмас — ақл-фаросатдадур.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

Ғазалхонлик

БАҲОР ҚЎШИҒИ

Фасли баҳор чаманда лола-гуллар очилгай,
Қорлар босиб ётган кўп сўқмоқ йўллар очилгай.
Бу кун тоғу адир-қир, қуёшли тонг нурида
Ҳар ён бўлиб мунаввар ўнгу сўллар очилгай.
Ҳар Наврўзи оламда гулзор бўлур бу Ватан
Ҳар қадамда сарафроз ҳатто чўллар очилгай.
Баланд тоғларда оҳу, югура сакраб эркин
Кўксин ўпиб соф ҳаво, шамол, еллар очилгай.
Шаффоф булоқ сувларин кўз-кўз ҳовуч сипқориб,
Минг бир дардга даво у хуш кўнгиллар очилгай
Сарви суманбар мисол ноз ила қиз-келинлар,
Олам бўлиб нурафшон баҳри-диллар очилгай.
Баҳор мадҳин Деҳқоний, ёзган билан туганмас
Бу баракат, хазина минг-минг йиллар очилгай

Тўхтамурод ДЕҲҚОНИЙ.

ШАҲАР ГУЛЛАРГА БУРКАНАДИ

Шаҳримиздаги манзарали боғдорчилик ва гулчилик давлат хўжалиги эса шу жиҳатдан Тошкентнинг ҳуснига ҳусн қўшишда муҳим аҳамият касб этади.

— Хўжалик фаолияти ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз, — дея юзландик унинг раҳбари Абдулазиз Муҳримовга.

— Ташкилотимиз шаҳарга ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш учун керак бўлган барча маҳсулотни етказиб беради. Кўчаларга экилган азим чинорлару мажнунтолларни, игна баргли дарахтлар, арчалар, мевали дарахтлар кўчатларини биз етиштирамиз. Фақат дарахтлар эмас, гуллар, манзарали буталар, чимзорлар ҳам ташкилотимиз томонидан етиштирилади. Мустақиллик майдони, Алишер Навоий хиёбони, Мирзо Улуғбек хиёбонига кўрк берувчи ўсимликлар оламига ким ҳам бефарқ қарай олади дейсиз. Бир сўз билан айтадиган бўлсак, ҳамшаҳарларимиз саломатлигига ижобий таъсир кўрсатувчи, уларни мунтазам тоза ҳаво билан таъминловчи, кўзларига, дилларига ором берувчи, яшил бойликни яратамиз.

— Ҳозирда қандай ишларни амалга ошираяпсизлар?

— Баҳор фаслининг ўзида Тошкент шаҳар ҳокимлигининг кўрсатмасига асосан 25 минг туп манзарали, 22 минг туп мевали дарахт кўчатлари, 138 минг терак, 94 минг буталар ва гуллар кўчатларини экиш режаланган. Ҳозирда иш айни қизиган пайт. Чунки кўчатлар экишнинг ҳам ўз мавсуми бор. Кўчат ўтқазиш борасидаги барча ишларимизни 10 апрелгача ниҳояламоқчимиз.

— Маълумки, ташкилотингиз шаҳар аҳли учун ҳам гуллар етказиб берар экан?

— Ҳа, пойтахт аҳлини қишин-ёзин янги узилган — чиннигул, гладиолус, хризантема, наргис, лола, оқ карнайгул ва бошқа алвон-алвон гуллар билан таъминлаймиз. Гулларни биздан хусусий дўконлар шартнома асосида қабул қилиб олади. Жумладан, «М. Азиз — Тошкент гуллари» хусусий дўкони тўйларга, тантаналарга гулдасталар тайёрлаб беради. Усмон Носир кўчасидаги «М. Атиргул», Фарҳод ярмаркаси, Олой бозорида жойлашган дўконлар ҳам бу борада фаол иш олиб боришяпти.

Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига атаб қизғин тайёргарлик кўриб боряпмиз. Гуллар шундай нозикки, уларни авваллдан режалаштириб экиш керак. Шунинг учун биз февраль ойида гладиолус гули пиёзидан 25 минг, 5 минг пиёнгул, чиннигулларнинг ҳар туридан 20 мингдан пиёз экдик. Атиргуллардан ҳам 5 минг туп кўчат ўтқазганмиз. Уларни Ғалабанинг 50 йиллиги байрамига тайёрлаб берамиз. Ўйлайманки, уруш қатнашчилари, фахрийларимиз беҳад шод бўладилар.

— Қандай режаларингиз бор?

— Абай кўчаси билан Шароф Рашидов кўчаси кесишган жойда, яъни Пахтакор метро бекати яқинида, Эски шаҳар ҳудудида катта қурилишлар кетяпти. Шуларга экиладиган гуллар навини кўпайтиришни мўлжаллаяпмиз. Чунки шаҳримиз қадим-қадимдан гул шаҳри бўлиб келган. Киев шаҳридан жўка дарахти кўчатини келтириб экдик. Сабаби у чиройли гуллайди-да. Мана кеч куз, қиш фаслларида дарахтлар баргини тўкиб, кўчалар гўё ҳувиллаб қолгандек бўлади. Шуни назарда тутиб, кумуш арчани кўпайтиришни кўзлаяпмиз.

Айтмоқчиманки, шаҳримизнинг янада гўзал бўлишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшиш биз учун ҳам фарз, ҳам қарздир.

Назокат УСМОНОВА
ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: Тошкент шаҳар манзарали боғдорчилик ва гулчилик давлат хўжалиги гулхоналари тасвирланган.

Алоқа воситаси — телеграф милоддан илгари 450 йилда грек файласуфлари Клеоксен ва Демокритлар томонидан яратилган. Маълумки, инсоният жуда қадимдан фикрни, ахборотни масофага узатиш воситаларининг бир қанча турларини, услубларини жорий этган. Хусусан, олов ва машъалалар орқали, тутун ёрдамида, шишалар аксидан фойдаланган ҳолда, товушлар, айниқса, барабанлар овози туфайли, сув йўллари бўйича, флотда кенг тарқалган байроқчалар ҳаракати билан одамлар узоқ-яқин масофада бир-бирлари билан алоқа боғлаганлар.

Грек олимлари жорий этган усул ҳам умуман оддий эди. Маълум катталикдаги 4 та катакка 24 та ҳарф жойлаштирилган бўлиб, байроқча ва кечалари машъала ёрдамида керакли катак ва квадрат ичидаги зарур ҳарф кўрсатилар, бу ҳаракатлар кўз илғарлик масофада яхши кузатиларди. Ушбу система кенг тарқалмаган, аммо «ёзувни масофага узатиш», яъни телеграф сўзини илк бор инсоният нутқига киритган.

Телеграф тараққиёти тарихида француз муҳандиси Клод Шапп ихтиролари диққатга сазовор. У ҳарфларга асосланган 76 фигурани акс эттирувчи ўзгарувчан мослама яратади. Франция ҳукумати бу лойиҳага катта эътибор билан қараб, муаллифга кенг шароитлар яратиб беради. Биринчи синов ҳаракатларини давлат комиссияси 2 мил (3,5 км) масофадан кузатиб, фигураларининг ўзгариши орқали узатилаётган фикрни тўла қабул этади. Бу катта ютуқ эди. 1793 йилга келиб Париж ва Лилл шаҳарлари оралиғидаги 30 мил масофага 20 та телеграф мосламалари ўрнатилиб, уларнинг барчаси айни бир ҳара-

Йиллар қатидаги сирлар

ОВОЗ ЁЗИШ МЎЪЖИЗАСИ

катни навбатма-навбат бир-бирларига узатади. Хабар 45 минут ичида Париждан Лиллга ва яна қайта Парижга узатилади. Телеграфистлар тажрибаси ошган сари бу вақт қисқа муддат ичида яна 20 марта камаяди. Бу муваффақият тез орада Париж-Лалеанш (4 минут), Париж — Страсбург (6 минут), Париж — Брест (7 минут) йўналишларини ҳам ишга тушишига йўл очиб беради.

1795 йили Шапп аппарати Швецияда, 1802 йили Данияда, 1833 йили Пруссияда, 1834 йили Австрияда, 1839 йили Россияда ишлатила бошланади.

Телеграф мосламаларини яратиш ҳаракатлари бошқа давлатларда ҳам мавжуд эди. Жумладан, инглиз Жорж Муррей лойиҳасига кўра 9 ёки 12 деразали миноралар қурилиши мўлжалланган бўлиб, ҳар қайси дераза маълум маънога эга эди. Шапп мосламасидан афзал томони, қоронғуда деразалар ичкаридан бемалол ёритилиши мумкин бўлса-да, кўп харажатлар талаб этишига кўра, бу лойиҳа оммалашмай қолиб кетади.

Шунингдек, XIX аср давомида яратилган пневматик ва гидравлик телеграфлар лойиҳалари жуда мураккаблиги туфайли ҳаётда ўз ўрнини топа олмади.

1809 йилга келиб австралиялик физик Зоммеринг телеграф аппаратини электр асосга кўчиришга ҳаракат қилади. Бунинг учун ҳар бир ҳарфга мўлжалланган 27 кабель қабул қилиш хоналарида жойлаштирилиши мўлжалланган сув ванналарда кўпиклар ҳосил этиш лозим эди. Ғоят қимматлиги туфайли рад этилган бу лойиҳа электр токига асосланган биринчи иш эди.

Даниялик олим Эрстед Зоммеринг лойиҳаси ғоясидан унумли фойдаланиб, ток ёрдамида қабул қилиш пунктидаги игна — стрелкани ҳаракатга келтиради. Ток кучланиши эса стрелкани исталган ҳарфни кўрсатишига сабаб бўларди.

Ушбу лойиҳа рус олими Павел Шиллинг томонидан янада такомиллаштирилади. У 1832 йили 6 та магнит стрелкаларини 6 та кружкага ўрнатиб ток ёрдамида, маълум мақсад йўлида ҳаракатлантиради. Тажриба учун ҳатто Қишки Сарой ва темир йўл министрлиги бинолари (800 метр) бир-бирига уланади. Тегишли идоралар эътиборсизлиги орқасида, Шиллинг ушбу телеграф лойиҳасини Германияга олиб кетади. Аммо Германияда унинг лойиҳаси учун халқаро патентни савдогар Уильям Кук ва физик Уинстонлар олишади. Тан олинган системада Уинстоннинг ҳам старлича улуши бор эди. Хусусан, кружкалар ўрнини янги стрелкалар олган бўлиб, улар махсус доскада акс эттирилган ҳарфларнинг айнан керагига ишора этарди. Бошқариш мосламалари, клавишлар ҳам такомиллашган, шунингдек, гальваник элемент, реле, қўнғироқча ҳам қўшилган эди. Айнан шу телеграфда ишлатилган қўнғироқлар системаси, кейинроқ деярли барча хонадонлар эшикларига ўрнатиладиган бўлган.

Электр телеграф алоқа воситаси эса давр талабига кўра, Штейгейл, Гаусс, Веберлар томонидан янада такомиллаштирилди.

Хайрулла САЛОМУЛЛАЕВ,
тарих фанлари номзоди.

«Йил тарбиячиси — 95»

БАРАКАЛЛА, НОДИРАХОН!

Муҳташам «Туркистон» саройида «Йил тарбиячиси — 95» республика кўрик-танловининг якунловчи босқичи бўлиб ўтди. Баҳслар давомида тарбиячилар «Болалар боғчасининг таълим-тарбия дастури» ҳамда «Соғлом авлод учун» мавзуларида тузилган тест саволларига жавоб бериш, тез айтишлар бўйича ўз маҳоратларини кўрсатдилар, шунингдек, касбим-фахрим ҳамда ўқувчилар билан бўладиган, турли вазиятларни тўғри ечиш, ижодий ишлар ҳақидаги шартларни бажаришди. Булардан ташқари ҳар бир тарбиячининг экологик таълим-тарбия борасида ўз гуруҳларида ўтказган машғулотлари туширилган видеолавҳалар намойиши ҳам ҳайъат аъзолари ҳукмига ҳавола этилди.

Шаҳар миқёсида ўтказилган «Йил тарбиячиси — 95» кўрик-танлови ғолиби, Шайхонтоҳур туманидаги 567-болалар боғчасининг тарбиячиси Нодира Зияева бу гал ҳам бор маҳоратини ишга солиб фахрли иккинчи ўринни эгаллашга муяссар бўлди. Барча шартларни мукаммал бажариб, энг кўп балл тўплаган Қорақалпоғистондаги 34-болалар боғчаси тарбиячиси Гулбаҳор Сапарова биринчи, Фарғона шаҳридаги 2-болалар боғчасининг тарбиячиси Марҳабо Абдусамадова эса 3-ўринни олишга муяссар бўлдилар.

Танлов иштирокчиларини республика халқ таълими вазири Жўра Йўлдошев табриклаб ғолибларга дипломлар ҳамда «Йил тарбиячиси — 95» кўкрак нишонларини топширди.

Дониё ЗОКИРОВА.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

ХАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

10 апрель — 16 апрель

ДУШАНБА, 10

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Алдаркўса ва бой». Мультфильм.
18.20 «Солиқ».
18.45 Футбол шарҳи.
18.55 «Ҳуқуқий жамият сари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
20.25 «Умрбоқий ва ҳамиша навқирон». Телефильм.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Оила».
21.55 «Маъмура кампир». Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилоят театрининг спектакли.
23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Бу бўстон аро...».
19.30 «Йўлингиз бехатар бўлсин!».
20.00 «Сиёсий портретга чизгилар». Роман Герцог.
20.20 «Гўзаллик фасли».
20.35—22.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Чекист ҳақида қисса». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «Ёшлик» студияси. «Тафаккур».

*

«ОМАД» таништиради:

19.35 «Совға».
20.05 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
20.25 Жаҳон географияси.
21.15 Эълонлар.
21.20 Видео—«О».
23.00 Эълонлар.
23.05 «Курьер».
23.25 «...яна об-ҳаво ҳақида».
23.35 «Постфактум».
23.45 — 00.05 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Тиғиз пайт».
18.20 «Бизникилар Америка музи устида». Ҳужжатли фильм.
18.45 «Матбуот клуби».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45—21.40 «Мастер ва Маргарита». Телесериал. 2-серия. 1-қисм (Польша телевидениеси, 1988 й.).

СЕШАНБА, 11

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Огарев, 6». Бадиий фильм.
9.30 Немис тили.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Математика.
11.00 «Истиқлол ва мафкура».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
12.00 «Кетма, баҳор». Мусиқий композиция.
12.30—14.00 «Нурли келажак». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўқувчи ёшларнинг сиртқи телевизион олимпиадаси. Математика.
18.40 «Меҳнату мурувватга чорлар Наврўзи олам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Нурли Тошкент оқшомлари». Телефильм.
20.05 «Бойсун» фольклор этнографик ансамблининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Бугунги Германия».
22.00 «Ижод завқи ва машаққати». Кинокўрсатув.
22.45—23.10 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
18.55 «Ҳайвонот дунёсининг сирлари».
19.45 Янгиликлар.
19.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.35 Видеогид.
20.55 «Теле-ателье-шоу».
21.05 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.45 «Кинонигоҳ».
23.25—23.45 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».

*

18.55 «Ислоҳот ва масъулият».
20.25 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.25 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.35 «Бизнес-банк».
21.50—22.30 «Бизнен мирас» (татар тилида).

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».

***

18.00 «Тиғиз пайт».
18.20 «Шаддод Роза». Телесериал (Мексика).
19.00 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Илк манбадан».
20.55—22.35 Режиссёр Александр Митт фильми. «Сибирда изсиз кетганлар».

ЧОРШАНБА, 12

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Оловнинг тизгинланиши». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
10.40 Ўқув кўрсатуви. Кимё.
11.10 Чолғу куйларидан концерт.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология.
12.00 «Ёшлик» студияси. «Мўъжизалар оламида».
12.30 «Ҳуқуқингизни биласизми?».
12.50—13.40 «Фахрийлар — фахримиз».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.40 Ўқувчи ёшларнинг сиртқи телевизион олимпиадаси. Физика.
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ойбек таваллудининг 90 йиллиги олдидан. Бир асар тарихи. «Болалик».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Яқинлашаётган Америка».
22.00 «Олтин мерос». Ўзбекистон халқ ҳофизи Одил Ҳофиз.
22.50 Миллий кураш бўйича Ат-Термизий хотирасига бағишланган Халқаро турнир.
23.20 — 23.45 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Ўзим ҳақимда...».
19.00 «Дарсга қўнғироқ...».
19.45 «Мусиқий меҳмонхона».
20.45 «Дарвоқе...».
21.05 «Тошкент оқшомида».
22.05—23.45 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «Барча юлдузлар».
19.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:

20.20—23.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».

***

18.00 «Тиғиз пайт».
18.20 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.00 «Биз». В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45—22.40 Режиссёр Кира Муратова фильми. «Жиззаки милиционер».

ПАЙШАНБА, 13

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Хайр, кабутарлар». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 Дала юмушлари.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
11.30 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
12.00 «Созимда севги васфи». Концерт.
12.30 «Бола бошидан...».
13.10—13.40 Янги китоблар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Улғайиш поғоналари».
18.40 Ўқувчи ёшларнинг сиртқи телевизион олимпиадаси. Кимё.
19.10 Шеърий дақиқалар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Инсон ва қонун».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Мен ва дунё».
22.05 Бастакор Туйғун Отабоев қўшиқлари.
22.35 Миллий кураш бўйича Ат-Термизий хотирасига бағишланган Халқаро турнир.
23.05—23.30 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Кўнгил».
18.40 «Жозиба».
19.00 «Бир шингил ҳангома».
19.10 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.30 «Теле-ателье-шоу».
19.40 Видео янгиликлари.
20.05 Янгиликлар.
20.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.55 «Кинонигоҳ».
22.35—22.55 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «Ҳаракатда баракат».
19.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.40 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.40 «Дидар» (қозоқ тилида).
22.20 «Ўзбекистон — қадрдон уйимиз».
22.50— 23.25 «Интилиш».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».

***

18.00 «Тиғиз пайт».
18.20 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.00 «Маҳбуба». Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Москва, Кремль».
21.05 — 23.10 Кино асри. Брижит Бардо «Рома хиёбони» фильмида (Франция, 1971 й.).

ЖУМА, 14

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Пушчик Прагага боради». Бадиий фильм.
9.25 Немис тили.
9.55 «Болалигим — пошшолигим».
10.15 «Жўрахон ака». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
11.00 «Ёшлар ва замон».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
12.00—14.00 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Зангори филча». Мультфильм.
18.20 «Истеъдод қирралари».
18.50 «Тараққиёт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ассалому алайкум, азизлар!». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.10 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Маърифатнома».
22.00 Ўктам Аҳмедов ва Рушель Рубиновлар ижросида мумтоз ашулалар.
22.40 «Алангали сўқмоқлар». Бадиий фильм.
23.55—00.20 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Фильмлар ва тақдирлар».
19.10 «Гўзаллик бунёдкорлари».
19.40 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.35 «Раъно Шарипова куйлайди». Фильм-концерт.
21.05 «Тошкентнома».
22.05—22.25 Ўзбек киносининг 70 йиллигига. «Анҳор бўйларида».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».

*

18.55 «Кўнгил кўприклари».
19.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:

20.20 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар.
20.30 Эълонлар.
20.35 «Панорама».
21.05 «Салом, ёшлар!».
21.50 «Даракчи».
22.00 Эълонлар.
22.05—23.45 Видео — «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».

***

17.55 «Бомонд».
18.15 «Шаддод Роза». Телесериал.
18.55 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Мастер ва Маргарита». Телесериал. 2-серия. 2-қисм.
21.35 «Талқинлар».
21.50—22.30 «Взгляд».

ШАНБА, 15

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Осмондан тушган мерос». Бадиий фильм.
9.25 «Футбол майдонларида».
9.45 «Ёшлик» студияси. «Даврага кел, дугонажон!».
11.05 Мультфильм.
11.25 «Оламни асранг!».
11.55 «Қинокўзгуда акс этган санъат». Кинокўрсатув.
12.25 Оилавий ансамбллар телевизион фестивали. Қорақалпоғистон Республикаси.
13.00—13.40 «Учрашув».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби..
18.00 Болалар учун фильм. «Писмиқ».
18.40 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб».
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ўзбекона лутф».
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Санъат сеҳри». Мусиқий видеоканал.
22.40 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Нурафшон» — «Навбаҳор».
23.25 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.35 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.25 «Ҳайвонот дунёсининг сирлари».
10.15 Янгиликлар.
10.20 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.05 Видеогид.
11.25 «Теле-ателье-шоу».
11.35 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.15 «Кинонигоҳ».
13.55 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
14.15 — 18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

*

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Табассум».
19.10 «Антенна».
19.40 «Пульс».
19.55 «Акс-садо».
20.25 «Менинг кўчам».
20.40 «Эсдалик учун дастхат».
21.05 «Ҳар соҳадан бир шингил».
21.25 «Гладиаторлар». Спорт-шоу.
22.10—23.50 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Мюзик-холл».
10.30 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
11.00—12.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».

***

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «Ёшлик» студияси. «Гул ва...».
19.35 «Колумб кашф этган диёр».
20.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.50 «Грифон». Ўзбекистон кинематографчиларини махсус соврин билан мукофотлаш маросими.
21.50 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.00 «Бу ажиб дунё».
22.20—22.30 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.20 «Кулгининг чеки йўқ ёки Одессадаги ҳазил-мутойибалар».
18.15 «Қайсар қизча». Детектив кинокомедия (Франция, 1993 й.).
19.40 Хайрли тун кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Мастер ва Маргарита». Телесериал. 3-серия. 1-қисм.
21.30 «Оба-на».
22.05—23.00 «Матадор».

ЯКШАНБА, 16

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Дивизия командирининг бир куни». Бадиий фильм.
9.30 «Шоҳруҳ» клуби.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Болалар учун. «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
11.30 «Қишлоқ ҳаёти».
12.30 Баҳор тароналари.
13.00 «Эзгуликка интилиб».
13.35—15.00 «Маънавият» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.35 «Фан фидойиси». Академик Ёлқин Тўрақулов.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санъат олами».
20.30 Дам олиш концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Мерос». Бобур.
22.20 «Фитна». Бадиий фильм.
23.55—00.25 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

10.00 «Омад» тақвими.
10.05 «Кўнгил».
10.10 «Жозиба».
10.30 «Бир шингил ҳангома».
10.40 «Муҳаббатга ошно қалблар».
11.00 «Теле-ателье-шоу».
11.10 Видео янгиликлари.
11.35 Янгиликлар.
11.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.25 «Кинонигоҳ».
14.05—14.25 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

***

17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий дастур.
17.50 Жаҳон географияси.
18.40 Эълонлар.
18.45 Видео — «О».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Курьер».
20.50 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.00 «Постфактум».
21.10 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
21.30 «Панорама».
22.00 «Кимга қанақа?».
22.40 Эълонлар.
22.45 «Даракчи».
22.55 Эълонлар.
23.00—00.40 Видео — «О».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Мультфильм.
9.40 «Жонли сайёра».
10.00 «Коллекция».
10.20 «Менинг кўчам».
10.35 «Олтин атиргул» ғори». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 12-серия (Италия).
11.25 «Маски-шоу».
11.40 «Хонадонингиз осойишта бўлсин».
12.40 «Кинематограф».
14.20—14.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

***

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Ёшлар билан юзма-юз».
19.10 «Дурдаршн» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.35 «Грифон». Ўзбекистон кинематографчиларини махсус соврин билан мукофотлаш маросими.
21.35 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.45 «Бу ажиб дунё».
22.05 «Мусиқий жилолар». «Атлас» гуруҳи.
22.45—22.55 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.15 Катрин Денев «Ҳинди-Хитой» мелодрамасида (Франция, 1992 й.).
21.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
21.45—23.20 «Мастер ва Маргарита». Телесериал. 3-серия. 2-қисм. 4-серия. 1-қисм.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлиги
М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА 14 АПРЕЛЬ СОАТ 18.00 ДА

«БАҲОР МАНГУ ҚОЛАР»

ДЕБ НОМЛАНГАН ёш хонандалар

Ровшанбек МАТЁҚУБОВ, Фарҳод ДАВЛАТОВ, Азамат ОТАЖОНОВ, **Отабек СОБИРОВ, Искандер ХЎЖАЕВ; Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист РАҲМАТЖОН ҚУРБОНОВ иштирокида**

К. Отаниёзов номидаги «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг

КОНЦЕРТИ.

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан сотилмоқда.

Телефонлар: 33-73-10, 33-37-69.

ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ

қуйидаги касблар бўйича ишчилар ва мутахассисларни

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

тош майдаловчи, сим ғалвирда ишловчи, электр ускуналарини таъмирловчи электр монтёр, конвейер машинисти, таъмирловчи-чилангар, қуйдирувчи.

МЕҲНАТ БОШ БОШҚАРМАСИ.

ИВЕРСОН

ДОРИХОНАЛАРДА САВДОДА

«ХЕХСТ АГ» (Германия), «РОН ПУЛЕНК» (Франция), «АНДЖОН» (АҚШ), «ГЕДЕОН РИХТЕР» (Венгрия), «САНАВИТА» (Германия), «ДАРНИЦА» (Украина) ва бошқа етакчи фирмалар билан тузилган

ШАРТНОМАЛАР БЎЙИЧА КЕЛТИРИЛГАН ДОРИ-ДАРМОНЛАР ДОИМО МАВЖУД

Баралгин, фестал, трентан, эссенциал, липостабил, линкоцин, юникап поливитаминлар, верошпирон, гепарин, ампициллин, стрептомицин, преднизолон, зуффилин, шприцлар, томирга дорилар қуйиш учун системалар, лейкопластирь жарроҳлик қўлқоплари, боғлаш материаллари ва кўпгина бошқа дорилар бор.

ЕВРОПАГА ХОС СИФАТ КАФОЛАТИ БИЛАН АРЗОН БАҲОДА.

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ҲАҚ ТЎЛАШ МУМКИН.

УЛГУРЖИ ХАРИДОРЛАРГА ИМТИЁЗЛАР БЕРИЛАДИ.

ДОРИХОНАЛАРНИНГ МАНЗИЛЛАРИ:

ЧИЛОНЗОР КЎЧАСИ, 65/ «Фурқат» кинотеатри қаршисида/. Телефон. 77-45-28.

Ҳ. ОЛИМЖОН КЎЧАСИ, 5-уй (Ҳайвонот боғи ёнида, «Ипак йўли» банки» билан бир бинода). Телефон. 32-27-74.

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ КЎЧАСИ (М. Горький майдони ёнидаги савдо расталарида).

ШУКУР БУРХОНОВ КЎЧАСИ («Наврўз» деҳқон бозори ҳудудида, илгарги Луначарский маркази).

Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар раҳбарлари ҳамда Ўзбекистон фуқаролари

ДИҚҚАТИГА!

«Совпластитал» Ўзбек-Италия қўшма корхонаси

видеоаппаратура, радиоаппаратура ва электр анжомлардан бўшаган упаковка материалларни (пенопласт)

СОТИБ ОЛАДИ

Тўлов - 1 кг. пенопласт учун 15 сўм ҳақ тўланади.

Қуйидаги телефонлардан маълумотлар олишингиз мумкин: 76-54-92, 76-23-31.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри: Халқлар Дўстлиги кўчаси, 29-«а»-уй.

60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68-АТСларнинг

АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Мирзо Улуғбек тумани телефон тармоғи маъмурияти

Сиздан телефондан фойдаланганлик учун ҳақни ўз вақтида тўлашингизни ҳамда қарзингизни зудлик билан

УЗИШИНГИЗНИ СЎРАЙДИ.

Йилнинг биринчи чораги учун пул келиб тушмаган тақдирда, телефон узиб қўйилади, абонент тугатилади.

Бир вақтнинг ўзида Ўзбекистон Республикасида маҳаллий телефон алоқасидан фойдаланиш қоидаларидан бир бандини эслатиб ўтамиз. «Бошқа шахсга очилган абонент бўйича ҳақ тўлаб, телефондан фойдаланилса, алоқа корхонаси раҳбарияти абонентни ёпиб қўяди». Ушбу муносабат билан шундай йўл билан телефондан фойдаланиб келаётган шахслардан, уни ўз номига ўтказиш учун ариза билан абонентлик бўлимига мурожаат қилишларини таклиф қилади.

Алоқа тармоғининг абонентлик бўлими ва кирим кассаси 62-АТСда, Н. Ҳожибоев (Морозов) кўчаси, 45-уйда жойлашган ва чоршанба, якшанбадан ташқари ҳар куни ишлайди.

Маълумот учун телефонлар:
Маҳаллий сўзлашувлар учун ҳисоб-китоб — 62-36-36,
Халқаро сўзлашувлар учун ҳисоб-китоб — 62-36-37,
Абонентлик бўлими бўйича — 62-15-70.

Пойдевор қуйилган 6 сотихли ер участкаси сотилади. Тел: 90-50-74.

Хўжалик ҳисобидаги ускуна ва механизмлар билан бутлаш бошқармасининг ёнилғи мойлаш материаллари учун ишлатиладиган йўқолган учбурчак штампи **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Тошкент шифокорлар малакасини ошириш билимгоҳи ректорати, касаба ташкилоти ҳамда паталогик анатомия ва суд тиббиёти кафедрасининг жамоаси мазкур кафедра мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор Ш. Б. Иргашевга онаси

Тамара ПУЛАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент «ЗЕНИТ» заводи жамоаси ва касаба ташкилоти завод бош директори А. А. Юсуповга онаси

Муҳтабар ЮСУПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

Буюртма Г—0150

Босмага бериш вақти 11.30.

1 2 3 4 5 6.